

Rapport

Datum: 23 maart 2006

Rapportnummer: 2006/116

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) voorafgaande aan het aanvullend gehoor van 18 maart 2005 in het kader van zijn asielprocedure:

- zijn gemachtigde niet van de vordering voor dat gehoor op de hoogte heeft gesteld;
- hem dan wel zijn gemachtigde niet op de hoogte heeft gesteld van de resultaten van het onderzoek dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken had verricht en dat heeft geleid tot het individuele ambtsbericht van 9 juli 2003.

Beoordeling

I. Ten aanzien van het niet op de hoogte stellen van de vordering voor gehoor

Bevindingen

1. Eind februari 2004 werd verzoeker, van Syrische nationaliteit, in het kader van zijn asielprocedure door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) opgeroepen voor een aanvullend gehoor op 18 maart 2004. Verzoeker nam daarover contact op met zijn gemachtigde. Omdat de IND haar als gemachtigde niet van het aanvullend gehoor in kennis had gesteld, diende zij daarover bij brief van 15 maart 2004 een klacht in bij de IND. Twee dagen nadien verzocht zij de IND dringend om het aanvullend gehoor uit te stellen, en op 19 maart 2004 diende zij opnieuw een klacht in, omdat het aanvullend gehoor inmiddels toch had plaatsgevonden.
2. De IND verklaarde namens de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie de klacht bij brief van 2 april 2004 ongegrond. Volgens de IND was er geen sprake van een wettelijke verplichting om een gemachtigde in kennis te stellen van een aanvullend gehoor. Mede nu verzoeker persoonlijk was uitgenodigd en hij in de gelegenheid was geweest haar daarover te informeren, hetgeen hij kennelijk ook had gedaan, was er niet gehandeld in strijd met het beginsel van een zorgvuldige voorbereiding, aldus de IND namens de minister. Ook de tweede klacht werd bij brief van 27 april 2004 ongegrond verklaard. Verzoeker wendde zich daarop tot de Nationale ombudsman.
3. De minister liet de Nationale ombudsman in haar reactie op de klacht weten de klacht gegrond te achten. Onder verwijzing naar het rapport van de Nationale ombudsman van 21 april 2005 (2005/129; zie Achtergrond), uitgebracht naar aanleiding van een vergelijkbare klacht, gaf zij aan de aanbeveling die de Nationale ombudsman in dit rapport had gedaan, over te nemen; in deze aanbeveling was de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie in overweging gegeven om te bevorderen, dat een asielzoeker van wie de gemachtigde bekend is, niet buiten zijn gemachtigde om wordt opgeroepen voor een

gehoor. De minister deelde mee dat de Vreemdelingencirculaire op dit punt zou worden aangepast.

Beoordeling

4. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

Dit impliceert dat het bestuursorgaan een asielzoeker de kans geeft zich bij een aanvullend gehoor in het kader van een asielpcedure te laten bijstaan door een gemachtigde en die gemachtigde - wanneer deze bekend is - hierover ook tijdig informeert.

5. Onder meer in het hiervóór onder 3. genoemde rapport overwoog de Nationale ombudsman dat een asielzoeker persoonlijk kan worden opgeroepen voor een aanvullend gehoor waarbij zijn persoonlijke aanwezigheid van belang is, echter niet buiten de gemachtigde om. Zoals de minister ook heeft beaamd, is dit in verzoekers geval ten onrechte niet gebeurd. Dit is in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

De Nationale ombudsman heeft de minister reeds laten weten met instemming te hebben kennis genomen van haar besluit de aanbeveling van de Nationale ombudsman in rapport 2005/129 op te volgen.

II. Ten aanzien van het niet op de hoogte stellen van de onderzoeksresultaten

Bevindingen

1. Verzoeker diende zijn asielaanvraag in juni 2002 in. De aanvraag werd in een zogeheten AC-procedure binnen een week afgewezen. De Vreemdelingenkamer van de rechtbank Den Haag verklaarde het beroep dat verzoeker tegen dit besluit had ingesteld op 21 juni 2002 gegrond, omdat onvoldoende duidelijk was gemaakt of verzoeker bij gedwongen terugkeer naar Syrië geen risico zou lopen. De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie moest dus een nieuw besluit nemen. In het kader daarvan verzocht de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) het Ministerie van Buitenlandse Zaken om een individueel ambtsbericht uit te brengen. Naar aanleiding van dit verzoek werd op 11 maart 2003 een onderzoek ingesteld. De IND informeerde verzoeker hierover bij brief van 21 februari 2003. De resultaten van het onderzoek werden neergelegd in een individueel ambtsbericht van 9 juli 2003, aangevuld op 13 november 2003.

2. In de hiervóór onder 1.1. genoemde brief van 15 maart 2004 aan de IND klaagde verzoekers gemachtigde er tevens over dat zij niet was geïnformeerd over de voortgang

van het onderzoek, en dat zij de resultaten ervan nog niet had ontvangen. In een aanvullende brief van 17 maart 2004 stelde zij dat het aanvullend gehoor geen doorgang zou mogen vinden zolang zij en verzoeker over het onderzoek niet schriftelijk waren geïnformeerd. In de klachtbrief van 19 maart 2004 onderstreepte zij deze eis.

3. De betreffende ambtsberichten werden op 18 maart 2004 aan verzoeker uitgereikt nadat het aanvullende gehoor had plaatsgevonden, tezamen met het verslag van het gehoor.

4. Nadien ontving verzoekers gemachtigde de reactie op haar eerder ingediende klacht. De IND liet namens de minister weten de klacht gegrond te achten wat betreft het niet tussentijds informeren over de voortgang van het onderzoek. De klacht dat de resultaten niet voorafgaand aan het aanvullend gehoor waren bekendgemaakt, achtte de IND niet gegrond. Volgens de IND was door verzoeker uit te nodigen voor een aanvullend gehoor om hem de resultaten van het onderzoek bekend te maken en hem in de gelegenheid te stellen daarop te reageren, meer dan voldaan aan de hoorplicht. Verzoeker legde de klacht daarop aan de Nationale ombudsman voor.

5. De minister liet in reactie op de klacht weten geen aanleiding te zien het eerder ingenomen standpunt te wijzigen. Zij wees erop dat nu direct na afloop van het aanvullend gehoor het rapport daarvan en de individuele ambtsberichten waren uitgereikt, verzoekers gemachtigde daarover reeds in een vroegtijdig stadium de beschikking had gehad; daarmee was ruimschoots voldaan aan de hoorplicht, nu de IND had kunnen volstaan de stukken eerst tijdens de voornemenprocedure mee te zenden. Het lag niet in de lijn om als gevolg van een klacht eerder over te gaan tot verstrekking van een individueel ambtsbericht, aldus de minister.

6. In een nadere reactie gaf verzoeker onder meer aan dat hij, nu hij voorafgaande aan het aanvullend gehoor geen inzage had gekregen in het individuele ambtsbericht, niet de gelegenheid had gekregen zich adequaat voor te bereiden op het gehoor.

Beoordeling

7. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit impliceert dat een bestuursorgaan alle informatie die voor een asielzoeker in diens procedure van belang is, toestuurt zodra die informatie beschikbaar is en in ieder geval zodra de betrokkene daar om heeft gevraagd, tenzij daaraan zwaarwegende belangen in de weg staan.

8. De minister heeft zich op het standpunt gesteld dat verzoeker van de resultaten van het onderzoek dat naar hem was ingesteld vroeg genoeg in kennis was gesteld om zijn belangen in een voornemenprocedure te kunnen behartigen.

Dat de stukken tijdig genoeg aan verzoeker waren verstrekt om zijn procesbelangen te kunnen behartigen bij een eventuele afwijzing van zijn asielverzoek, wil nog niet zeggen dat daarmee ook was voldaan aan het vereiste van adequate informatieverstrekking: de informatie kon immers eerder worden verstrekt, nu de resultaten van het onderzoek reeds op 9 juli 2003 en 13 november 2003, dus ruim vóór het aanvullend gehoor, bij de IND bekend waren. De minister heeft geen andere verklaring gegeven waarom dit niet is gebeurd dan dat zulks niet in de lijn ligt. Nu niet is gebleken dat zwaarwegende belangen in de weg hadden gestaan aan het voorafgaande aan het aanvullend gehoor sturen van de onderzoeksresultaten, is gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking. Dit is des te klemmender nu verzoekers gemachtigde onder opgave van redenen herhaaldelijk om de betreffende informatie heeft verzocht.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst, is gegrond ten aanzien van:

- het niet op de hoogte stellen van de gemachtigde van de vordering van gehoor, wegens schending van het beginsel van fair play;
- het niet tijdig op de hoogte stellen van de onderzoeksresultaten, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

Onderzoek

Op 6 april 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer B. te Dronten, ingediend door mevrouw mr. H. Postma, advocaat te Groningen, met een klacht over een gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND).

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen de minister en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie berichtte dat het verslag haar geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Klacht van 15 maart 2004 aan de IND;
2. Brief van 17 maart 2004 aan de IND;
3. Klacht van 19 maart 2004 aan de IND;
4. Reactie IND van 2 april 2004;
5. Reactie IND van 27 april 2004;
6. Verzoekschrift van 4 april 2005;
7. Standpunt minister van 7 juli 2005;
8. Reactie verzoeker van 3 augustus 2005;
9. Nadere reactie minister van 10 oktober 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Rapport van de Nationale ombudsman van 21 april 2005 (2005/129)

In de zaak die leidde tot dit rapport klaagde een asielzoeker erover dat de IND zijn gemachtigde er niet van op de hoogte had gesteld dat hij aanvullend zou worden gehoord over zijn asielverzoek, waardoor hij zich onvoldoende daarop had kunnen voorbereiden en hij tijdens dat gehoor niet kon worden bijgestaan door zijn gemachtigde.

De Nationale ombudsman overwoog dat het beginsel van fair play voor bestuursorganen inhoudt dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. In de asielprocedure impliceert dit dat een asielzoeker de kans dient te krijgen zich te laten bijstaan door een gemachtigde bij een aanvullend gehoor over een asielverzoek en het bestuursorgaan de gemachtigde - wanneer deze bekend is - ook tijdig hierover informeert.